

308

79 A

Ч. Айтматов атындагы тил жана адабият институту
Кол жазмалар фондусу
Инв. № 67
Кыргыз Республикасынын Улуттук илимдер академиясы
Гуманитардык жана экономикалык илимдер институту

Рукопись.

- 1а - Надпись и печать владельца -
Марза Хайрулла, 1329.
- 1б-6а- Стихотворное изложение (перс.
яз.). Граммат. содерж. Глоссы.
- 6б-8а- Трактат "Шарх-и Тахави" (перс.
яз.) Граммат. содерж. Марин.
- 9-б-24б (в рамке), 25-а-43б (без).
'Абдаллах Гулам 'Али.
- 25аб- Арабские стихи религиозного
содержания. Мулла Мухаммед
Иусуф . Раджаб-бай Туркеста-
ни.

1223 г. х. (1808) г.

(Мурзалиев - Маматалиев).

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بعد حمد مرئی دو وجهان پیا مع حرف هکار و نهان
وزنی نعت بخد صلوات بر روان رسول با بیان
کوشش کین با بیابی لومیق مخج ح ز فها کم بیان
در مخارج خلاف بسیار است آنچه جمهور است اندر بیان
شمار زده مخج پس چون حکم که شنای حرف از آن
همه فتح تا و را آور بر حرف ها کی ندان
چون ابناخ ام ان او ای مالمی را بدین قیاس بیان
هفت حرف پس مخج است کلین اول او سطر و نهایت آن
الف با و همزه از قعی است عین جا و از میان عیان
عین خانی که صاحب نقطه از اول حلق میشود بیان
زود بعضی الف ز جوف بود بد که قول از نهوای بیان

مخج کاف نیز چون قاف است . لیک جمله مهبت بر زبان
 غلصه قاف کاف شد کدی . طوی هر دو را بست نام زن
 غلصه اول طهات بود . عده آخرش وی زن
 مخج جمیم دشین یقین . و به ط کام سب میان زبان
 از کنار زبان مخج و هس . و ز طو احسن ادای مضاد و
 از سوی راست یا ز جا حب . لیک از سوی چپ بود
 از کنار زبان آخر کرام . حرف لام است ای فریدمان
 مخج نون سپر زبان آمد . با عدیل وی ازین اسنان
 مخج راجو مخج نون است . لیک تا اندکی ز رشت زبان
 لام با نون برابر بود لثوی . لثه چم است درین دندان
 مخج طاد اول تا شده است . بیج دندان پس باز اسنان
 بود از تیزی زبان و یکسر . بر اسنان پیش غلو مکان
 از کنار دشتین رفوق . و رنگ اندکی بر روی آن

کلمات تازه در این کتاب است
 شرح نام زبان کوه
 مخج

صفحه ۱۰۰

ذال با یاد طاسرون آید و آن لقب تیزی زبان بجان
 چار حریف و دو معجب سبب فایست از داخل لب بایان
 سر دندان با وجود ضماید و او با هم بازو بسط لبان
 مخج حریف و مانع بود میم تنون نون از انجان
 چونکه ساکین بودند ما جفا مثل از جا کم و تو گمان
 مجد ذکر نام و ندخفا میبایم بر صورت رحمن
 چون تنایا رباعیات نیاید پس صوا حک و کوا همین
 چار حریف نو اخذش نام است لیک با ش بعضی از زبان
 هر یکی چار نام دهند است هر طو همین سه چهار است آن
 و آن تنایا چار شین را روز بروز زلفه تقی حیان
 بعد آتیاست بدست کرده هم آس نامش است آن
 این چهل بیت را شده مانع در میان مخارج مایان
 زاید شد لب نمی جوید نم ازیم رحمت غفران

اینها را که از اینهاست
 جمع ضاحکه سبب
 ساکت در باغ
 لغزهای ز زانایا در باغیات
 و انبیا
 بیچین و سبب
 سبب